

## Ajalugu

### Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Ajalooõpetuse kaudu toetatakse õpilase suutlikkust teha valikuid ja mõista oma vastutust ühiskonna ees. Ajalooõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tajub aja kulgu ja oma elu lugu läbi põlvkondliku järjepidevuse;
- 2) teadvustab sotsiaalse ja looduskeskkonna muutumist ajas;
- 3) teab oluliste ajalooliste sündmuste põhifakte (mis?, kus?, millal?);
- 4) mõistab sündmustevahelisi ajalisi ning põhjus-tagajärg-seoseid;
- 5) teab, et minevik on olnud muutuv ja väga mitmekesine;
- 6) teab lugusid oma tuttavate täiskasvanute elust;
- 7) omab üldist ettekujutust Eesti ajaloost ja tänapäeva arengusuundadest;
- 8) teab ja väärtustab kombeid ja traditsioone oma kultuuris;
- 9) aktsepteerib teisi rahvusi ja kultuure ning on avatud nende tundmaõppimisele; 10) leiab infot erinevatest teabeallikatest ja oskab hinnata erinevate teabeallikate usaldusväärsust;
- 11) tajub ja tunneb üldinimlikke väärtusi ja moraalinorme;
- 12) tunneb ja järgib jõukohaselt üldisi õigusnorme ning demokraatia põhimõtteid;
- 13) väärtustab Eestimaad oma kodumaana ning Eesti Vabariigi kodanikuks olemist.

### Taotletavad õpitulemused ja õppesisu 6. klassis

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused
<b>Sissejuhatus.</b> Mis on ajalugu? Mida me minevikust mäletame? Suguvõsa ajalugu. Minu suguvõsa. Kordamine.	<ul style="list-style-type: none"><li>• selgitab oma sõnadega, mis on ajalugu ja milleks on vaja ajalugu tunda;</li><li>• jutustab oma lapsepõlvest ja kodust;</li><li>• selgitab mõisteid sugupuu, põlvkond, esivanemad;</li><li>• koostab oma sugupuu (õed, vennad, isa, ema vanaisa, vanaema);</li><li>• väärtustab oma peret ja lähedasi.</li></ul>

<p><b>Kuidas me ajaloost teada saame?</b></p> <p><b>Suulised ajalooallikad</b></p> <p>Vanemate (ema, isa) lapsepõlve aegne elu maal.</p> <p>Vanemate lapsepõlve aegne elu linnas.</p> <p>Vanavanemate elu maal nende noorusajal.</p> <p>Vanavanemate elu linnas nende noorusajal.</p> <p>Kool läbi aegade.</p> <p>Toit inimeste elus eri aegadel.</p> <p>Eri ajastute inimeste rõivad.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kirjeldab elu maal vanemate lapsepõlveajal;</li> <li>• kirjeldab elu linnas vanemate lapsepõlveajal;</li> <li>• kirjeldab elu maal vanavanemate noorusajal;</li> <li>• kirjeldab elu linnas vanavanemate noorusajal;</li> <li>• nimetab olulisemaid muutusi koolis ja õppimises läbi aegade;</li> <li>• kirjeldab, kuidas on muutunud aegade jooksul inimeste toitumusharjumused;</li> <li>• kirjeldab, kuidas inimesed on läbi sajandite rõivastunud.</li> </ul>
<p><b>Kirjalikud ja esemelised ajalooallikad</b></p> <p>Vanad asjad jutustavad minevikust.</p> <p>Muuseum. Muuseumikülastus.</p> <p>Kirjalikud ajalooallikad. Arhiiv.</p> <p>Vanad ehitised jutustavad minevikust.</p> <p>Rehetare.</p> <p>Õppekäik kodukoha vanemate ehitistega tutvumiseks.</p> <p>Ajaloo jäljed maastikul ja maapõues.</p> <p>Õppekäik kodukoha linnamäe, kivikalme või muu ajaloojäljega tutvumiseks.</p> <p>Raamatud räägivad ajaloost.</p> <p>Filmid räägivad ajaloost.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• toob näiteid, kuidas asjad on aja jooksul muutunud;</li> <li>• selgitab, mis on muuseum ja mida seal hoitakse;</li> <li>• nimetab oma kodukohas asuvaid muuseume ja on ühe ekspositsiooniga põhjalikult tutvunud;</li> <li>• väärtustab vanu esemeid;</li> <li>• selgitab, mis on arhiiv ja mida seal hoitakse;</li> <li>• kirjeldab allikale toetudes (reaalsele objektile, pildile, filmile vms) erinevusi tänapäeva ja mineviku ehitiste vahel;</li> <li>• kirjeldab rehetaret;</li> <li>• nimetab ja kirjeldab oma kodukoha vanemaid ehitisi;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>kirjeldab, milliseid ajaloo jälgi võib maastikult ja maapõuest leida;</li> <li>nimetab ja kirjeldab mõne oma kodukoha linnamäge, kivikalmet või muud ajaloojälge;</li> <li>teab, et on olemas ajaloost jutustavaid raamatuid;</li> <li>arutab õpetaja suunamisel mõne ajalooainelise filmi teemal.</li> </ul>
<p><b>Ajaarvamisest.</b>  Ajaarvamisest.  Esimesed jäljed inimestest kodukohas.  Kodukoht muinasajal.  Keskaja jäljed kodukohas.  Kodukoht 100 a tagasi.  Eluolu kodukohas kaasajal.  Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>selgitab, mis on sajand ja aastatuhat, eKr ja pKr;</li> <li>nimetab, kust on leitud esimeste inimeste jälgi kodukohas või selle läheduses;</li> <li>kirjeldab kodukohta muinasaja lõpul;</li> <li>kirjeldab kodukohta keskajal;</li> <li>kirjeldab kodukohta sajand tagasi;</li> <li>jutustab kodukoha uusehitistest ja eluolust kaasajal.</li> </ul>

### Taotletavad õpitulemused ja õppesisu 7. klassis

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused
<p>Muinasaeg. Ajaarvamisest.  Kiviaeg.  Karjakasvatuse ja põlluharimise algus.  Metallide kasutuselevõtt. Looduslike tingimuste osa inimkonna arenemisel.  Muinasaja ajajärgud ja nende üldiseloomustus.  Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>selgitab, mis on sajand, aastatuhat, eKr, pKr;</li> <li>kirjeldab kiviaja inimese eluviisi ja tegevusalasid;</li> <li>selgitab, kuidas inimesed õppisid loomki kodustama ja põldu harima;</li> <li>nimetab pronksi ja raua eeliseid kiviga võrreldes;</li> </ul>

<p>Muinasaeeg Eestis. Jäaaeg. Eesti ala asustamine inimestega.</p> <p>Vanimad inimasulad Eestis.</p> <p>Muistsete eestlaste eluolu. Karjakasvatuse ja põlluharimise algus Eestis.</p> <p>Eesti ala asustus I ja II aastatuhande vahetusel.</p> <p>Eestlased muinasaja lõpus.</p> <p>Eestlaste naabrid.</p> <p>Eestlaste naabruses tekivad riigid.</p> <p>Suhted naabritega.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• mõistab looduslike tingimuste tähtsust inimkonna arengus;</li> <li>• nimetab muinasaja ajajärke (kivi-, pronksi- ja rauaaeg) ja iseloomustab neid lühidalt;</li> <li>• nimetab ja näitab kaardil vanimaid inimasulaid (Pulli, Kunda) Eestis;</li> <li>• kirjeldab eestlaste eluolu muinasajal. Kirjeldab, milliseid muudatusi ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutuselevõtmine;</li> <li>• teab kodukoha linnuse asukohta, nimetab ja näitab kaardil teisi Eesti ala suuremaid linnuseid;</li> <li>• jutustab eestlaste eluolust muinasaja lõpul, nimetab ja näitab kaardil Eesti suuremaid muinasmaakondi;</li> <li>• nimetab muistsete eestlaste naabreid, näitab kaardil;</li> <li>• iseloomustab suhteid erinevate naabritega.</li> </ul>
<p><b>Vanaaeg.</b></p> <p>Vanaaja sisu ja üldiseloomustus. Vanaaja kõrgkultuuride olulisus kas Vana-Ida, Vana-Rooma või Vana-Kreeka näitel.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab ühe vanaaja kõrgkultuuri saavutusi</li> </ul>
<p><b>Keskajast ja feodaalkorrast.</b></p> <p>Keskaja üldiseloomustus.</p> <p>Põlluharimise areng keskajal.</p> <p>Talupoegade elu-olu.</p> <p>Feodaalide elu-olu.</p> <p>Keskaegsed linnad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab keskaja seisused ja iseloomustab neid lühidalt;</li> <li>• kirjeldab põllumajanduse arengut keskajal;</li> <li>• jutustab talupoegade elust keskajal;</li> <li>• jutustab feodaalide elust keskajal;</li> </ul>

<p>Ristiusu kirik. Feodaalsed riigid. Ristisõjad. Kordamine.</p> <p><b>Eestlaste muistne vabadusvõitlus.</b> Tung itta. Liivlaste ja lätlaste alistamine Muistse vabadusvõitluse algus. Ümera lahing. Lembitu. Madisepäeva lahing. Taanlased Põhja-Eestis. Muistse vabadusvõitluse lõpp. Miks eestlased lüüa said? Kordamine.</p> <p><b>Eestlased võõra võimu all.</b> Eesti ala pärast vallutust. Jüriöö ülestõus. Keskaegsed linnad Eestis. Keskaegne Tallinn. Reformatsioon. Reformatsiooni mõju kultuuri arengule. Kordamine.</p> <p><b>Eestlaste naabrid XIII-XV sajandil.</b> Liivlased, lätlased, leedulased, soomlased, rootslased. Venelased. Kordamine.</p> <p><b>Eesti varauusajal.</b> Liivi sõda. Eesti Rootsi riigi koosseisus. Eestikeelse koolihariduse algus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• selgitab, kuhu tekkisid keskaegsed linnad;</li> <li>• kirjeldab keskaegse linna välisilmel ja eluolu;</li> <li>• kirjeldab kiriku rolli ja tähtsust keskaja ühiskonnas;</li> <li>• nimetab ristisõdade põhjusi;</li> <li>• selgitab kes ja miks olid huvitatud Baltimaade vallutamisest;</li> <li>• kirjeldab lühidalt liivlaste ja lätlaste ristiusustamist;</li> <li>• jutustab Ümera lahingust;</li> <li>• kirjeldab Madisepäeva lahingut;</li> <li>• jutustab eestlaste võitlusest taanlastega;</li> <li>• kirjeldab Tartu ja Saaremaa alistamist;</li> <li>• nimetab muistses vabadusvõitluses eestlaste lüüasaamise põhjusi;</li> <li>• väärtustab vabadust.</li> <li>• kirjeldab eestlaste elus toimunud muutusi pärast maa vallutamist;</li> <li>• nimetab Jüriöö ülestõusu põhjusi ja jutustab ülestõusu käigust;</li> <li>• nimetab ja näitab kaardil Eesti keskaegseid linnu;</li> <li>• kirjeldab Tallinna näitel keskaegset linna;</li> <li>• seletab oma sõnadega reformatsiooni olemust ja mõju kultuuri arengule;</li> <li>• kirjeldab olulisemaid muudatusi Baltimaade rahvaste elus;</li> <li>• jutustab muutustest rootslaste ja soomlaste elus;</li> </ul>
--	---

<p>Tartu Ülikool. Suur nälg. Kordamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kirjeldab venelaste elus toimunud olulisemaid muudatusi;</li> <li>• nimetab Liivi sõja põhjusi ja tagajärgi;</li> <li>• kirjeldab, millised muutused toimusid talurahva elus ja linnade arengus Rootsi ajal;</li> <li>• nimetab ja iseloomustab Rootsi ajal hariduses toimunud muutusi;</li> <li>• selgitab ülikooli asutamise tähtsust;</li> <li>• nimetab suure näljaaja põhjusi ja tagajärgi.</li> </ul>
<p><b>Suured leiutused ja avastused.</b> Teaduse ja tehnoloogia areng keskaja lõpul. Trükikunsti leiutamine. Esimesed eestikeelsed raamatud. Tulirelvade kasutuselevõtmine. Linnade kaitsehitiste muutumine. Meresõidu arenemine. Ameerika avastamine. Esimene teekond ümber maailma. Asumaade vallutamine. Orjakaubandus. Kordamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab hiliskeskajal toimunud teaduse ja tehnoloogia saavutusi;</li> <li>• selgitab, milles seisnes trükikunsti tähtsus kultuuri arengus;</li> <li>• selgitab, milles seisnes esimeste eestikeelsete raamatute väljaandmise tähtsus, väärtustab raamatuid;</li> <li>• kirjeldab muutusi sõjanduses seoses püssirohu kasutuselevõtuga;</li> <li>• põhjendab kaitserajatiste muutmise vajalikkust;</li> <li>• nimetab muutusi meresõidu arengus;</li> <li>• selgitab Kolumbuse tähtsust ajaloos;</li> <li>• jutustab esimesest reisist ümber maailma;</li> <li>• selgitab, mida töid endaga kaasa maadeavastused.</li> </ul>

## Taotletavad õpitulemused ja õppesisu 8. klassis

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused
<p><b>Maailm uusajal</b></p> <p>Mis on uusaeg? Euroopa uusaja algul.</p> <p>Ameerika iseseisvussõda ja USA sünd.</p> <p>Suur Prantsuse revolutsioon.</p> <p>Napoleoni sõjad. Euroopa pärast Napoleoni sõdu.</p> <p>Tööstusrevolutsioon.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab uusaja alguseks loetavaid sündmusi, kannab need ajateljele;</li> <li>• nimetab Ameerikasse väljarändamise põhjusi;</li> <li>• jutustab ameeriklaste võitlusest iseseisvumise eest;</li> <li>• selgitab Prantsuse revolutsiooni põhjusi, tagajärgi ja mõju;</li> <li>• nimetab muutusi Prantsusmaa sõjaväes;</li> <li>• selgitab, mida tähendab, et kõik inimesed on seaduse ees võrdsed;</li> <li>• nimetab Napoleoni juhtimisel peetud olulisemaid lahinguid ja nende tulemusi;</li> <li>• jutustab, milles seisnesid olulisemad muudatused Euroopas pärast Napoleoni lüüasaamist;</li> <li>• kirjeldab, millised olulised muutused kaasnesid tööstusliku pöördega.</li> </ul>
<p><b>Eesti Tsaari-Venemaa võimu all</b></p> <p>Põhjasõda. Peeter I.</p> <p>Eesti pärast ühendamist Venemaaga.</p> <p>Muudatused majanduses.</p> <p>Talupoegade koormiste suurendamine.</p> <p>Pärisorjus.</p> <p>Pärisorjuse kaotamine ja asendamine teorjusega.</p> <p>Mõisnike eluolu.</p> <p>Teorendilt raharendile.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab Põhjasõja põhjusi ja tagajärgi;</li> <li>• teab Peeter I seoseid Eestiga;</li> <li>• nimetab Balti erikorra tunnuseid;</li> <li>• nimetab olulisemaid muudatusi majanduses;</li> <li>• kirjeldab, mida tähendab pärisorjus ja millised olid talupoegade koormised;</li> <li>• nimetab talurahvarahutuste põhjusi;</li> <li>• kirjeldab muutusi, mis toimusid seoses pärisorjuse kaotamisega;</li> <li>• kirjeldab mõisnike elu-olu ja selles toimunud muutusi;</li> </ul>

<p>Talude päriseksostmine. Talurahvarahutused. Mahtra sõda Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• selgitab, milles seisnes uus talurahvaseadus;</li> <li>• kirjeldab, milles seisnes üleminek raharendile;</li> <li>• toob seoses raharendi ja talude päriseksostmisega paralleele tänapäevaga;</li> <li>• nimetab talurahvarahutuste põhjusi, jutustab Mahtra sõjast.</li> </ul>
<p><b>Eesti talurahva elu</b> Talupere. Talu hooned. Talupere aastaringsed tööd. Talurahva söök ja söögikombed. Rahvakalender ja rahvakombed. Talurahvakoolid. Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab talupere liikmeid ja nende kohustusi;</li> <li>• kirjeldab taluhooneid ja nende otstarvet;</li> <li>• nimetab ja kirjeldab iga aastaaja olulisemaid talutöid;</li> <li>• nimetab olulisemaid rahvakalendri tähtpäevi, võrdleb nende tähistamist tänapäevaste traditsioonidega;</li> <li>• võrdleb üldjoontes valda ja kihelkonda, valla- ja kihelkonnakooli;</li> <li>• kirjeldab õppetööd talurahvakoolis;</li> <li>• mõistab ja põhjendab hariduse tähtsust talurahva jaoks.</li> </ul>
<p><b>Rahvuslik ärkamisaeg</b> Ärkamisaja eellugu. Kr. J. Peterson Fr. R. Kreutzwald. „Kalevipoeg“ J.V. Jannsen ja „Postimees“ Vanemuise Selts. I üldlaulupidu. L. Koidula. Eesti teatri algus. J. Hurt C.R. Jakobson</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kirjeldab lühidalt estofiilide tegevust talurahva huvides;</li> <li>• on lugenud (kuulnud) katkendeid „Kalevipojast“, selgitab selle saamislugu ja tähtsust;</li> <li>• kirjeldab I üldlaulupidu, mõistab selle olulisust;</li> <li>• võrdleb tollast teatrit tänapäevasega;</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab olulisemaid sündmusi ja isikuid rahvusliku ärkamisaja ajaloos, põhjendab nende tähtsust eestlaste jaoks.</li> </ul>
<p><b>Tööstuse areng. Venestamisaeg.</b>          Esimesed vabrikud ja raudteed Eestis.          Töölise elu.          Venestamisaeg. Rahvuslik liikumine venestamisajal.          EÜS ja Eesti rahvusvärvide algus          J. Tõnisson ja „Postimees“.          Karskus- ja spordiseltsid. G. Lurich.          Kordamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab esimesi vabrikuid Eestis ja näitab kaardil linnu, kus need asusid;</li> <li>• selgitab, millised võimalused avas raudteede rajamine;</li> <li>• kirjeldab vabrikutöölise elu;</li> <li>• kirjeldab venestamist koolides;</li> <li>• jutustab EÜS-i lipu saamise lugu ja nimetab rahvusvärvide tähendusi;</li> <li>• kirjeldab J. Tõnissoni rahvusliku tegevuse tähtsust.</li> </ul>
<p><b>Eesti XX sajandi alguses</b>          Eesti majandus XX sajandi algul 1905.-1907. aasta revolutsioon.          Revolutsioonisündmused Eestis.          Mõisate põletamine.          Karistussalgad.          Eesti enne I maailmasõda.          Väljarändamine.          Eesti kultuur XX sajandi algul.          Kordamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• mõistab ja nimetab seltside asutamise eesmärgi ja nende olulisust eestlaste jaoks;</li> <li>• nimetab olulisemaid muutusi Eesti majanduses;</li> <li>• põhjendab, miks suurenes linnade elanikkond;</li> <li>• nimetab majanduskriisi põhilisi tunnuseid;</li> <li>• teab ja kirjeldab lühidalt, miks Venemaal ja Eestis algas revolutsioon;</li> <li>• nimetab olulisemaid koole ja Eesti teatreid;</li> <li>• nimetab mõningaid Eesti kirjanikke, kunstnikke ja heliloojaid.</li> </ul>

<p><b>Maailm I maailmasõja eel</b></p> <p>Suured leiutused ja avastused. Suurriikide ajastu (Briti impeerium, Ameerika Ühendriigid, Tsaari-Venemaa, Saksamaa, Prantsusmaa). I maailmasõja põhjused ja algus. 1917. aasta revolutsioon Venemaal. Nõukogude võimu kehtestamine. I maailmasõja lõpp. Kordamine</p> <p><b>Eestist saab iseseisev riik</b></p> <p>Eestlased I maailmasõjas. Eesti 1917. aastal. Eesti 1918. aastal. Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab olulisemaid leiutusi ja avastusi (elekter, kino, auto, lennuk), seostab nende tähtsust isiklike kogemustega;</li> <li>• nimetab I maailmasõja põhjused ja osapooled;</li> <li>• nimetab I maailmasõjas kasutusele võetud uusi relvaliike, teab ja kirjeldab sõja tagajärgi;</li> <li>• teab ja selgitab, et tsaarivõimu kukutamine Venemaal andis Eestile võimaluse iseseisvumist taotleda;</li> <li>• teab Päästekomitee ja K. Pätsi rollist iseseisvuse väljakuulutamisel;</li> <li>• mõistab ja selgitab Eesti Vabariigi sünni tähtsust kõigi eestlaste jaoks.</li> </ul>
---	---

### Taotletavad õpitulemused ja õppesisu 9. klassis

Õppesisu	Taotletavad õpitulemused
<p><b>Eesti Vabadussõda</b></p> <p>Vabadussõja algus. Kaitse korraldamine. Välismaine abi. Eesti vabastamine. Sõda sakslastega. Võnnu lahing. Vabadussõja lõpp. Tartu rahu. Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab Vabadussõja puhkemise põhjusi ning vastaseid, kellega eestlastel tuli Vabadussõjas võidelda;</li> <li>• kirjeldab Vabadussõja kulgu;</li> <li>• nimetab ja näitab kaardil Vabadussõja olulisemaid lahinguid;</li> <li>• oskab selgitada Tartu rahu tulemusi ja tähtsust;</li> </ul>

<p><b>Eesti Vabariik 1918-1940</b></p> <p>Asutav Kogu ja maareform.</p> <p>Eesti Vabariigi sise- ja välispoliitika.</p> <p>Põllumajandus, tööstus, kultuur ja haridus Eesti Vabariigis.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• oskab kasutada olulisi mõisteid: põhiseadus, demokraatia, Riigikogu, valitsus;</li> <li>• teab ja nimetab mõningaid olulisi fakte Eesti Vabariigist.</li> </ul>
<p><b>Maailm kahe maailmasõja vahel</b></p> <p>Saksamaa pärast I maailmasõda.</p> <p>Kommunistlik Nõukogude Liit.</p> <p>Asumaad ja rahvuslik vabadusliikumine.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kirjeldab, milline oli olukord Saksamaal enne ja pärast Hitleri võimuletulekut;</li> <li>• milline oli olukord Nõukogude Liidus, nimetab põhilisi fakte selle majanduspoliitikast ja nimetab olulisi isikuid;</li> <li>• teab asumaade tähendust ja selgitab, miks suurriigid endale asumaid soovisid.</li> </ul>
<p><b>Eesti kaotab iseseisvuse. 1939-1940</b></p> <p>Molotovi - Ribbentropi pakt.</p> <p>Baaside leping.</p> <p>Eesti okupeerimine ja liitmine NSV Liiduga.</p> <p>Esimene Nõukogude aasta.</p> <p>Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• jutustab, mis seisis paktis ja selle salaprotokollis, mõistab ja põhjendab selle tähtsust Eesti ajaloo seisukohalt;</li> <li>• kirjeldab Eesti okupeerimist ja liitmist Nõukogude Liiduga ja sellega kaasnenud muudatusi;</li> </ul>

<p><b>Teine maailmasõda 1939- 1945</b></p> <p>II maailmasõja käik.  II maailmasõda ja Eesti.  Sõjasündmused Eestis 1944.  Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• teab ja nimetab II maailmasõja puhkemise põhjusi, nimetab olulisemaid sõdinud riike ja näitab neid kaardil;</li> <li>• kirjeldab II maailmasõja tagajärgi Eestile ja eestlastele.</li> </ul>
<p><b>Eesti ja muu maailm pärast II maailmasõda</b></p> <p>Maailm pärast II maailmasõda.  Külm sõda.  Eesti taasiseseisvumine.  Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nimetab sündmusi, mille tõttu Eesti taasiseseisvumine võimalikuks sai;</li> <li>• selgitab, kuidas mõjus 50 aastat nõukogude võimu Eesti majandusele;</li> <li>• nimetab taasiseseisvumisega seotud olulisemaid sündmusi ja isikuid;</li> </ul>
<p><b>Ühiskonnaõpetus</b></p> <p>Põhiseadus.  Valimised.  Riigikogu.  Riigipea. Valitsus.  Kordamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• selgitab, mis on põhiseadus;</li> <li>• nimetab kodaniku olulisemaid õigusi ja kohustusi;</li> <li>• nimetab demokraatlike valimiste üldpõhimõtteid, selgitab, kes võivad valida ja kuidas toimub hääletamine;</li> <li>• selgitab, mis on Riigikogu ja kes seal töötavad, nimetab mõningaid Riigikogu ülesandeid;</li> <li>• nimetab Eesti presidendid, saamise tingimusi, ülesandeid.</li> </ul>